

משרד החינוך
מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על היסטוריה ואזרחות בחמ"ד

ירושלים, אב

בס"ד

תשע"ח, אוגוסט 2018

"זְכוֹר יָמוֹת עוֹלָם בֵּינוּ שְׁנוֹת דָּוָר וְדָוָר..."

(דברים, לב, ז)

חוזר המפמ"ר להיסטוריה חמ"ד (תשע"ט/1)

שלום רב!

שמחה לפרסם את חוזר המפמ"ר/1 תשע"ט עוד לפני פתיחת שנת הלימודים לעיונכם ולהיערכותכם המיטבית. ברכת הצלחה בעז"ה לכולנו. בטוחני שבכוחות משותפים וכשטובת התלמידים לנגד עינינו, נשכיל בעז"ה לצעוד יחדיו לקידום לימודי היסטוריה בחמ"ד מתוך שמחת יצירה והתחדשות. צוות ההדרכה ואנוכי נשמח לסייע בכל שאלה.

בברכת הצלחה

ובהערכה רבה

בלהה גליקסברג

מפמ"ר היסטוריה ומפ"א אזרחות בחמ"ד

העתקים:

ד"ר אברהם ליפשיץ, ראש מנהל החמ"ד

גב' אלירז קראוס, מנהלת אגף חברה ורוח, מזה"פ

מנהלי מחוזות

מינהל החינוך הדתי, משרד החינוך, ירושלים 9100201, טל" 02-5604119, פקס 02-5604120

<http://www.gov.il> : "שער הממשלה"

<http://www.education.gov.il> : כתובת אתר המשרד

אתר מינהל החמ"ד: <http://www.education.gov.il/hemed>

1. תכנית הלימודים – חט"ב:

לפניכם קישור למסמך ההלימה של תכנית הלימודים לכיתות ו'-ט.

- [תוכנית הלימודים לכיתות ו'-ח.](#)

- [תוכנית הלימודים לכיתה ט'- בית שני.](#)

- [תוכנית הלימודים לכיתה ט'- ימי הביניים.](#)

ספרי הלימוד המאושרים לכיתות ו'-ט:

כיתה ו' – מדור לדור א'

כיתה ז' – מדור לדור ב'

כיתה ח' – מדור לדור ג'

כיתה ט' – ואלה תולדות – ימי הבית השני ותקופת המשנה והתלמוד, מט"ח
תקופת הבית השני, לילך

ואלה תולדות – היהודים בימי הביניים בעולם הנוצרי ובעולם המוסלמי, מט"ח

להלן [קישור](#) למסמך 'תו התקן' - מבדק המיומנויות לכיתות חט"ב

2. תכנית הלימודים – חט"ע:

לפניכם קישורים למסמכי ההלימה לתכניות הלימודים ב-2 יחידות החובה.:

[הלימה \(רגילה\) ליחידות החובה – שאלון 29281.](#)

[הלימה ליחידות החובה לתלמידים עולים חדשים – שאלון 29284.](#)

מומלץ לעיין גם [בתכנית הלימודים החדשה בגרסתה המלאה.](#)

ספרי הלימוד המאושרים לכיתות י'-י"א:

כיתה י':

ואלה תולדות – מסורת ומודרנה, מט"ח

מסורת ומהפכות, הר ברכה

חורבן וגבורה, הר ברכה

כיתה י"א:

השיבה לציון, הר ברכה

להלן [קישור](#) למסמך 'תו התקן' - מבדק המיומנויות לכיתה י':

3. חלופות בהערכה:

להלן קישורים למסמכי החלופות בהערכה:

- [מטלת הביצוע 'חמ"ד ועד'](#).
- [עבודת החקר – 'חקר קהילה'](#).
-

4. יחידות ההגבר:

בתי ספר שבהם קיימת מגמת היסטוריה או תיפתח בהם השנה מגמה חדשה מתבקשים לדווח על כך בטופס

[דיווח על יחידות ההגבר.](#)

יש לשלוח את הטופס עד יום חמישי, כ"ה בתשרי תשע"ט, 4.10.2018.

להלן [קישור](#) ליחידות ההגבר' באתר המפמ"ר. חשוב להיכנס אל הקישור ולקרוא היטב את ההנחיות והעדכונים.

שימו לב במיוחד ללוח הזמנים המעודכן, לסוגיה העוסקת בתפקידו של ההיסטוריון ביחידת ההערכה החלופית, וכן לעדכון מסמך ההלימה בנושא קרקוב.

בכל שאלה ניתן לפנות אל המדריכה הארצית [רקפת ענזי](#).

4. תיק תכניות לימודים לעובדי הוראה

תיק תכניות לימודים לעובדי הוראה הוא כלי מקוון חשוב ומשמעותי ללמידת כלל תכניות הלימודים בכל תחומי הדעת, בכל שכבות הגיל ובכל המגזרים. הוא מאפשר לתכנן את התהליך הלימודי והחינוכי ביעילות מרבית תוך כדי יצירת קשרים בין ידע, מיומנויות וערכים.

תיק תכניות לימודים כולל את:

הידע הנדרש על פי תכנית הלימודים.

המיומנויות המרכזיות בכל תחום דעת (קוגניטיביות, תוך אישיות ובין אישיות).

הערכים המרכזיים בתחומי הדעת השונים.

בנוסף, התיק כולל מגוון חומרי למידה, יחידות הוראה, סרטונים וכלי הערכה, ומעודד ליזום, ליצור ולגוון את אופני הלמידה תוך כדי שימוש בכלים עכשוויים ברוח הלמידה המשמעותית.

התיק מהווה חלק ממהלך אסטרטגי לאומי רחב היקף, אשר נועד להתאים את הלמידה לאתגרי המאה ה-

5. שלהב"ת (שילוב הבנה והבעה בתחומי הדעת) –

לימוד היסטוריה מושתת רובו ככולו על למידת טקסטים שונים, דיבור עליהם וכתובה בהתאם לדרישות המטלה ואופי תחום הדעת היסטוריה. יש חשיבות רבה בהטמעת עקרונות שלהב"ת בתחומי הדעת בכלל ובהיסטוריה בפרט. שלהב"ת מושתתת על עקרונות של שיתוף פעולה עם תחומי דעת שונים מן ההיבט האורייני (הבנה והבעה). התכנית תומכת ביצירת קשרים הדוקים בין המורים לעברית ובין המורים להיסטוריה במטרה לפתח שפה משותפת בכל הקשור בעיסוק במיומנויות לשון, הבנת הנקרא והבעה (הבעה בכתב ובעל-פה). בשנת תשע"ט נבחר המקצוע היסטוריה חמ"ד במיקוד ההטמעה של שלהב"ת בחטיבות הביניים. במסגרת ההטמעה ימונה מדריך להיסטוריה שיהיה בקשר שוטף עם הפיקוח על הוראת העברית במטרה להגביר את שיתופי הפעולה ולהיענות לצורכי תחומי הדעת. נוסף על כך בהשתלמויות נקצה זמן לעניין חשוב זה. חשוב שרכזי המקצוע יפגשו עם צוותי העברית בבית הספר על מנת לחשוב על דרכי פעולה במהלך השנה ועל מיזמים משותפים המדגישים את עקרונות שלהב"ת. למידע נוסף על תוכנית שלהב"ת לחצו על [הקישור](#).

6. ועדת הסיפור השלם (ועדת ביטון) ויישום המלצותיה במערכת החינוך

משרד החינוך כולו ממשיך במדיניות יישום ועדת הסיפור השלם (ועדת ביטון). מטרת היישום הוא שכל תלמיד במערכת החינוך יכיר את הסיפור הישראלי השלם הכולל גם את העושר התרבותי, החברתי וההיסטורי של קהילות יהדות ספרד והמזרח. בשנת הלימודים תשע"ט נמשיך בהעמקת יישום ועדת הסיפור השלם (ועדת ביטון) כחלק מן הרצון להראות את הסיפור השלם של החיים במדינת ישראל על כל גווניהם, בדגש על יהדות ספרד והמזרח. לקריאת הדו"ח כולו ראו [כאן](#).

7. "התמונה הישראלית"

מיזם חדשני המעניק חוויות לימוד ייחודית, באמצעותו יכולים תלמידים לחוות עשרות אירועים מרכזיים שעיצבו את המדינה, לחקור אודותם ולהעמיק בהם. המיזם כולל שלושה חלקים:

1. ציר זמן מודפס המיועד לתלייה בבית הספר.

2. אפליקציית מציאות רבודה, הניתנת להורדה לטלפון חכם ומיועדת לשימוש בקירבת ציר הזמן המודפס.
 3. אתר אינטרנט " 70 שנה למדינה" המציע מידע נוסף להעמקה וכן פעילויות חינוכיות משלימות.
 משרד החינוך, בהובלת המזכירות הפדגוגית פיתח את המיזם " תמונה ישראלית" לרגל שנת ה-70 למדינה.
 המיזם נועד לשימוש בשנים הבאות, מזמינים את כולכם להשתמש ב"תמונה הישראלית", ליהנות ממנה, להרחיב ולהעמיק בנושאים רלוונטיים וגם לשלב אירועים נוספים.

8. השתלמויות – תשע"ט

יתפרסמו במסמך נפרד.

9. צוות ההדרכה – תשע"ט

טלפון נייד	שם המדריך	
054-5723284	מרים אנגלמן	מחוז צפון
054-5337764	איילה סויסה	
052-7503256	מוריה בראון	מחוז חיפה
052-5802707	רבקה אגינסקי	
052-3697889	הדר ברודמן	מחוז מרכז
054-4573237	מיכל לוי	

054-8456496	רחלי שיינר	מחוז תל אביב
052-5802707	רבקה אגינסקי	
052-6771258	ליזה וסרמן-סלוצקי	מנח"י
054-9808640	מלכי איזנברך	
050-6610365	דוד אנדרמן	מחוז ירושלים
050-8779589	ורדה מאור	
054-5485871	אסתר קליין	מחוז דרום
050-4720488	הילה שכטר	
054-6373755	עדנה ביתן	
054-6373755	עדנה ביתן	מינהל התיישבותי
054-5206907	רות נעמת	
050-8779589	מאור ורדה	
054-4573237	מיכל לוי	מתכללת - פיתוח פדגוגי
050-7987371	רקפת ענזי	יחידות הגבר
052-6771258	ליזה וסרמן-סלוצקי	עבודות גמר
052-6070899	נאוה פריד	תכנית באר, מרב"ד

054-8456496	רחלי שיינר	תכנית תמ"ר וחלוצי הערכה
054-5877565	אוריאל אסולין	תקשוב
052-3697889	הדר ברודמן	ערכים
050-8779589	מאור ורדה	נקדימון
054-5485871	אסתר קליין	סיורים לימודיים
		מרחב פדגוגי
		שלהב"ת

בהצלחה רבה!

בלהה